

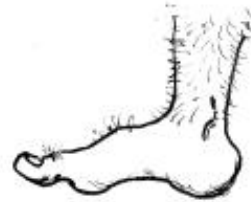
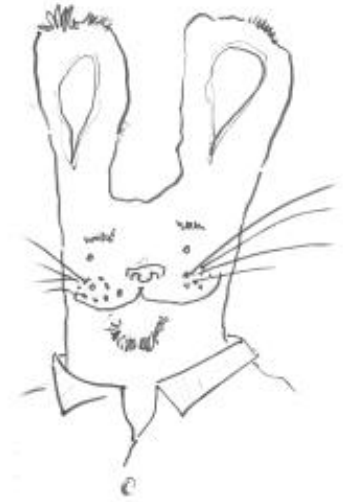
sjieke madammen maken het bont

Zus & Zo

seizoen 1 & 2

Columns van LaMaMa
over het wel en wee van de Grote en de Kleine Zus

Met illustraties van Wäsp

September 2015

Mooiste

‘Mama?’ Het is zaterdagmiddag. Een heerlijke zomerdag. Zo eentje zonder plannen en vol mogelijkheden.

Het gezin zit aan tafel en geniet van een middagboterham. Het is rustig.

‘Ja?’ zeg ik. ‘Kan jij een zin maken met alle woorden die bestaan?’ vraagt de Grote Zus. ‘Oh la la’, zeg ik. ‘Dat zou misschien wel kunnen, maar dat zou dan wel een hele lange zin worden’. Ze is in een milde bui: ‘Het hoeft niet 1 zin te zijn. Je mag ook afzonderlijke zinnetjes maken’. De Kleine Zus kijkt me verwachtingsvol aan.

‘Wel’, zeg ik peinzend. ‘Dan ga ik misschien wel honderd jaar nodig hebben om de zin te maken’. ‘En dat kan niet!’ zegt de Kleine Zus koket. ‘Want dan ben jij al lang dood!’ Ze heeft gelijk. ‘En als ik nu eens een zin zou maken met de mooiste woorden die bestaan?’ vraag ik, ter compromis. Dat vinden ze goed. En dan begint het. Ze sommen hun mooiste woorden op. De Grote Zus neemt het voortouw: ‘Kers! Olijf! Hartje! Zoen!’ En daarmee geraakt ook de Kleine Zus op dreef: ‘Prinses! Koekjes! Elfje!’ roept ze uit. Hun ogen stralen. ‘Weet je wat?’ stelt de Grote Zus voor. ‘We moeten de mooiste woorden vinden met de letters uit onze naam’. De Kleine Zus gaat er helemaal in mee. En ze gaan weer voort: ‘Hertje! Erwtjes! Roos! Mooi!’ ‘Marsepein! Armpjes! Roze!’ Ze wisselen elkaar af, schaterlachen met hun vondsten, overtroeven elkaar - “Wacht! Ik weet nog een mooier woord!” - en gaan er helemaal in op. Haasje-over in woordenbuitelingen.

Een zacht tikje op het raam trekt onze aandacht weg van deze Mooiste-Woorden-Breipartij. De ogen van de meisjes gaan nóg meer stralen bij het zien van het gezicht. ‘Babs!’ Roepen ze luidkeels uit. De meter van de Grote Zus verrast ons met een heerlijk onverwacht ‘Kom binnen en zet u’-bezoekje. Of ze toch wat tijd heeft om te blijven? Jazeker. En of ze al gegeten heeft? Neen, nog niet. En of ze honger heeft? Als een paard! En dat ze dan toch een stukske mee wil eten? Heel graag! Ze schuift gezellig aan maar krijgt nauwelijks de kans om een hap te nemen want wordt door de dolle dames onmiddellijk meegenomen in het spel van de mooiste woorden. En er volgen er nog: ‘Honing! Taart! Bosbesjes! Eekhoorn! Ijsjes! Zwembad!’

Die avond nestelen de dames zich bij ons in de zetel en we babbelen nog wat voort over mooiste woorden en fijnste dingen om te doen. ‘Op

de Grabbelpas had ik de mooiste dag van de wereld' zegt de Kleine Zus met een droevig gezicht. 'En waarom ben je dan droevig?' willen we weten. 'Omdat ik die dag mis en ik die nog eens wil'. De melancholie maakt zich even meester van haar vijfjarige engelengezichtje. Wat later, wanneer de zussen elk hun eigen droomvlucht maken, filosoferen de Grote Mensen bij een glas wijn nog even voort over mooiste woorden. Vriendschap. Gras. Zon. Hartverwarmend. Herberg. Prutsemuts. Parallelepipedum. Ze vervoegen de lijst. En plots citeert Babs een gedicht van Kopland: Ga nu maar liggen liefste/in de tuin/de lege plekken in het hoge gras/ik heb altijd gewild dat ik dat was/een lege plek voor iemand/om te blijven. Het is prachtig. Er zit veel geborgenheid in. Dat wil ik morgen aan de meisjes vertellen. 'Zeker doen' zegt ze. Er is enkel 1 probleem. 'Ze gaan het wellicht maar niks vinden want er staat niets over elfjes, prinsessen en ijsjes in!' We proesten het uit. 'En toch zit alles erin' zegt Babs welbeslist. En ze heeft gelijk. 'Vandaag had ik de mooiste dag van de wereld' bedenk ik voor het slapengaan. Maar ik ben niet melancholisch. Morgen doen we er gewoon nog zo eentje.

Spiegel

'Mamaah!' Het is zaterdagmiddag. Het druilweer houdt ons binnen. En het is prijs. 'Zij heeft die Barbie van mij afgepakt!' roept de Grote Zus me toe. 'Dat is niet waar!' zegt de Kleine Zus snel. 'Jawel! Dat is wél waar!' Ik kijk hen beiden afwachtend aan. En de Kleine Zus capituleert: 'Ok. Ik had het een beetje afgepakt... Maar zij had gisteren de roze stift van mij afgepakt!' Waarop de Grote Zus een nieuw verwijt uit vroegere dagen in de strijd gooit.

En met hun smekende blik promoveren ze mij tot Rechtvaardige Rechter in het Barbieconflict. Het probleem is niet het gebrek aan speelgoed. Het huis ontploft van de Barbies, stiften en andere speelgoedgewijze oorzaken van zussenstrijd. Het punt is net dat ze vaak met exact hetzelfde willen spelen. Gewoon, omdat de ander het heeft. Hun wensen en verlangens voltrekken zich voortdurend in de spiegel van de ander. En in de kern van hun bestaan cirkelen ze om elkaar heen. Als twee dansende vuurvliegjes.

Soms lijkt het alsof ze geen moment zonder elkaar kunnen. Als de een het poppenspel eventjes onderbreekt voor een bezoek aan het Kleinste Kamertje, mag dit van de ander niet te lang duren: 'Zeg dat duurt precies wel al efkes. Ik ga eens kijken.' Even later tref ik de zussen al taterend in de badkamer aan, hebben ze ondertussen van pot gewisseld, en werden de Barbies erbij gesleept om hun rollenspel voor te zetten. Bij het binnenkomen kijken ze me beiden aan met een blik van 'Ga jij eens even weg. Wij willen hier wat privacy!' Op andere momenten lukt het maar niet met elkaar. Dan wisselt de Grote Verbondenheid voortdurend af met zussenoorlogen van de bovenste plank. Niet met en niet zonder. Zwart en wit. Water en vuur. Is de Grote Zus op scoutsweekend, dan is de Kleine Zus haar Noorden kwijt. Is ze 'Eindelijk!' terug, dan vliegen ze elkaar in de armen. Totdat ze mekaar dan weer pijn doen en er luid schellend een 'Mamaah!' volgt. De wereld

heeft een breed scala aan gezinsdiplomatische adviezen in aanbod.

Opvoedkundige boeken, krantenartikels, lifestylemagazines, het wereldwijde web. Alle bevatten ze een schat aan informatie. En als je in deze Grot van Aladdin de weg kwijtraakt, kan een ouderwets 'Hoe-deden-jullie-dit-vroeger-bij-ons?'-telefoontje naar de eigen ouders bijzonder verfrissend zijn. En met een klassieker uit mijn eigen kindertijd kan ik het poppenconflict oplossen: 'Eentje verdeelt de Barbies in twee groepjes. De ander mag als eerste kiezen.'

In deze grijze novemberdagen helpt ook de Sint een handje mee. Al knippend, plakkend, schrijvend en tekenend worden speelgoedfolders omgetoverd tot een persoonlijk portfolio van dromen en wensen. Die zaterdagavond wordt hun flinkheidsstatus voor het eerst getoetst door het zetten van de 'oefenschoen'. De start van enkele try-outs, vooraleer het Grote Gebeuren over enkele weken zal plaatsvinden. En het lukt. Die avond scheert de flinkheidsbarometer hoge toppen! Geen spoor van gesmos, getreuzel, getreiter of gedrein. Zondagochtend verloopt alles vredig. De meisjes hebben de vuurdoop van dit Sintjaar overleefd met een glacéke, een chocolademunt en een guimauveke als buit. Dat belooft alvast veel goeds! Vrolijk en rustig spelen ze een gezellig rollenspel met hun playmobilpoppetjes.

'Mamaaaah!' hoor ik plots. 'Kom gauw!' 'Oh, nee,' denk ik. 'Dat heeft niet lang geduurd.' 'Awel, dames. Wat is het nu weer?' vraag ik licht geïrriteerd. 'Oh, dat was niet op jou hoor', zegt de Grote Zus. 'We spelen dat de kindjes ruzie maken en dat ze de mama roepen...'. En al luistervinkend hoor ik de Kleine Zus met een plechtige mama-stem zeggen 'Eentje verdeelt het speelgoed. De ander mag als eerste kiezen.' Het spiegeleffect van hun bestaan? Wel ja. Soms houden zij ook mij een spiegel voor...

Wensdroom

‘Ik was een prinses, en wij waren zusjes. Toch?’ begint de Grote Zus. ‘Ja,’ gaat de Kleine Zus verder. ‘En wij waren heel mooi. En konden prachtig zingen.’ ‘En wij hadden een feestje. Toch?’ ‘Ja, maar er was ook een stoute heks. En die wilde ons gevangen nemen...’

En zo begint hun verhaal. Een dagelijks wisselend avontuur vol talenten en mogelijkheden, feestjes en obstakels, goede feeën en stoute heksen. Uiteraard verschijnt ook de galante prins die hen wel zou kunnen redden uit de klauwen van de boze krachten, maar dat is nooit nodig, want altijd duikt ergens wel de ‘magische parel’ op waarmee ze onafhankelijk en vrijgevochten de zaak zelf ten goede keren.

Genietend luisterend vraag ik me af hoe het komt dat kinderen in hun rollenspel altijd de onvoltooid verleden tijd gebruiken. De tijd die, hoewel verleden, toch onvoltooid is. Zou er een soort van toekomst in zitten? De toekomst van de onvoltooid verleden tijd? Een soort van wensdroom? Een wens uit het verleden, waarvan ze hopen dat het er ooit van zal komen? Of is het een ijdele wens? Iets onmogelijks? Dat ze niettemin willen uitdrukken in hun spel?

Wat vaststaat is dat voor hen, in hun wereld, alles mogelijk lijkt. Voor de Kleine Zus is dit zeker zo. Op de vriendenboekjesvraag ‘Wat ik later wil worden,’ zal ze steevast: ‘Prinses’, ‘elfje’, ‘ballerina’, of ‘zeemeermin’ invullen. Met de stelligste overtuiging dat dit ook in de lijn der mogelijkheden ligt.

Voor de Grote Zus ligt het al iets anders. Zij weet ondertussen dat er voorwaarden aan verbonden zijn. Zo kan je ‘Ballerina’ worden wanneer je hard oefent. ‘Prinses’ wanneer je een knappe prins vindt voor het ja-woord. En ‘Zeemeermin’ of ‘Elfje’? Vergeet het. Dat kan enkel met carnaval.

En toch. Tijdens die rollenspelen in onvoltooid verleden tijd ontstaat er een volstrekt analoog universum van mogelijkheden. De harde wetmatigheden van de feitelijke wereld vervallen en er wordt volop gevlogen, getoverd, getransformeerd en magisch opgelost! In de sprookjeswereld van de verbeelding komt alles altijd goed. De Efteling in Kessel-Lo!

Wanneer ik hen die avond vraag om hun pyjama’s aan te doen, wil het maar niet vanzelf lukken. De aapjes willen vrolijk zijn. Ze zetten hun broek op hun hoofd, knopen hun pyjamatruitje rond hun middel en paraderen als Indianenopperhoofden al joelend door de kamer. ‘Zucht,’ denk ik. ‘Hoe pak ik dit best aan?’ Met een wensdroom in onvoltooid verleden tijd? Wel ja, waarom niet.

‘Ik was een mama,’ begin ik. ‘En jullie waren flinke kindjes. Toch?’ Onmiddellijk beginnen hun ogen te stralen. ‘En jullie deden braaf de pyjama’s aan. Toch?’ Waarop de Kleine Zus direct een plotwending invoegt: ‘Ja, maar er was ook een heks. En die had ons betoverd waardoor het niet ging.’ Gelukkig had ik de ‘magische parel’ bij de hand waardoor de betovering kon worden verbroken. Eind goed. Al goed.

En ze sliepen die nacht nog lang en gelukkig.

Die avond sta ik even met de handen in het haar. Er is nog zoveel te doen. En het is al zo laat. Ik weet even niet waar te beginnen. Net op dat moment, alsof de goden ermee spelen, haalt mijn wederhelft me uit mijn wanhoopsmijmeringen: 'Ik was een papa, en jij was een mama,' begint hij. Ik moet onmiddellijk lachen. 'Ja, en wij hadden een gesmeerd gezin. Toch?' 'Jazeker,' vervolgt hij. 'Er was nooit chaos. En we hadden nooit tijdgebrek.' 'Ja, want wij konden toveren.' 'Omdat we een magische parel hadden.' En hiermee krijg ik terug vleugels. Dé wensdroom voor 2014? Het wordt een Eftelingjaar. Alles is mogelijk. En alles komt altijd goed. Hoe? Dat is uiteraard een mysterie. Nu nog die magische parel vinden... Waar heb ik die ook weer gelegd?

Sjieke madammen

'Wil je deftig zijn? Hou dan je pink omhoog!' Met deze wijze woorden adviseert Patrick de Zeester zijn goede vriend SpongeBob wanneer hij op theevisite mag gaan bij Sandy de Eekhoorn. De meisjes hebben de boodschap goed begrepen. Het is feest en er komen heel wat vrienden op bezoek. Enthousiast nemen de deernes de rol van deftige gastvrouwen op zich. De hele dag zijn ze druk in de weer met hun 'auwtfijt' van die avond. Prinsessenkieren worden gepast, sminkjes aangebracht, nageltjes gelakt, juweeltjes getoid, kroontjes gepast en boa's gedrapeerd. Het eindresultaat mag er zijn. Als hartverwarmende suikertaartjes openen ze, uiteraard met de pink in de lucht, de deur en charmeren iedere bezoeker met hun overweldigend roze présence.

Het 'Sjieke-Madammen-Gegeven' is een belangrijke rode draad in hun bestaan. Ze zijn ermee bezig. 'Een sjieke madam, zo proclameert de Grote Zus, 'loopt mooi rechtop.' 'Ja. En die heeft ook gelakte ogen en draagt schoenen met paaltjes' vult de Kleine Zus aan. 'Net zoals Miek,' beaamt de Grote Zus. 'Ja, dat is waar' bevestig ik 'net zoals Miek', de dierbare vriendin en het toonbeeld van subtiele elegantie. 'Zij heeft ook mooi sluk haar' stelt de Grote Zus. 'Ja, niet zo warrig als die van jou' vult de Kleine Zus genadeloos correct aan. We moeten onmiddellijk lachen. 'Een sjieke madam,' zo filosofeert de Grote Zus verder, 'is gelijk Tiny op ballet: zo lenig als een poes, licht als een veertje, en bevallig als een zwaan.' Terwijl ze dit zegt, neemt ze een sierlijke houding aan, kaarsrecht, met de kin omhoog. De Kleine Zus doet onmiddellijk mee, tuit de lippen en steekt haar pink hoog in de lucht. Ze schrijden door de kamer en draperen het spreekwoordelijke Hermelijn om hun statige schouders.

Toch willen ze dit niet altijd. Dan zijn er 'vuile dagen', waarop alles kan en alles mogelijk is. Dagen met 'Speelkieren!' en 'Avontuur!' In het park, het domein, de Ezelsgrot, en op de scouts! Op deze dagen geldt het adagium 'Hoe vettiger, hoe prettiger!' Dit zijn de 'Pipi Langkousdagen!' Of ook wel die van 'Peter Pan en de Slimme Jongens!', of die van 'Janneman Robinson en Pooh-beer!' Ravotten en rollebollen. De dagen van de ondeugende schavuiten. Dan hoeft de pink niet omhoog. Neen, dan zouden ze het liefst spaghetti eten zonder handen, 'zoals op scoutskamp!' Of de uit het mondje puilende slierten afknippen met de schaar, 'zoals Pipi Langkous doet!'

'Maar ondeugende schavuiten zijn toch nog iets anders dan echte onbeleefde stouteriken, of niet soms?' vraagt de Kleine Zus. 'Een echte stouterik, bijvoorbeeld, zoals Kapitein Haak?' 'Ja, want die zegt: 'Kom hier vuilnisratten!' tegen zijn matrozen,' vult de Grote Zus aan. 'Ja, echte onbeleefderiken roepen heel hard, en onderbreken mensen!' 'En die zeggen lelijke woorden zoals (even censureren, want er lezen kinderen mee) 'Smurf!', of 'Smurf!' 'Dat doen echte prinsessen toch niet hé mama?'

'Neen, want die spreken zacht, en met twee woorden: Alstublieftdankuwelgraaggedaantisniks.' 'Ja, en die eten met hun mondje dicht!' 'En met mes en vork!' 'En die deppen zachtjes met een mooie servet op hun mondje!' 'Neen!, zegt de Kleine Zus' die hebben zelfs geen servet nodig.

Want die knoeien helemaal niet!' Wel ja, dat is waar. 'Gelijk mama!' roept de Grote Zus uit. 'Die knoeit ook helemaal niet!' 'Dus is ze een echte prinses!' stelt de Kleine Zus. Ik glim en glunder bevestigend. Wie ben ik immers, om hen tegen te spreken?

Mijn status van prinses lijkt hiermee verzekerd. Tot ik op een bewuste ochtend, gehaast als we soms zijn, mijn kleine teen snoeihard stoot tegen de tafelpoot. Onmiddellijk vloeien alle godvergeten smurf-woorden luidkeels uit mijn stembanden. Al blazend en smurfend huppel ik rond. De dames kijken me onthutst medelijdend aan. 'Mama!' zegt de Grote Zus verontwaardigd, 'Je mag niet 'Smurf!' zeggen!' Neen,' zegt de Kleine Zus, 'En 'Smurf!' ook niet'. 'En 'Smurf!' al helemaal niet!'

Lap. Daar sta ik pedagogisch en etiquettegewijs helemaal in mijn onderhemd. Ik ben dus duidelijk geen echte prinses. Maar hoe zou een echte prinses reageren wanneer ze haar koninklijke teen stoot? Wordt er dan ook gesmurf? In adellijke vorm? Met de pink omhoog?

Bon, ik gooi mijn sowieso verloren prinsessenstatus helemaal van me af en kondig aan dat we komend weekend een 'Pipi Langkousdag' plannen. De hele dag ravotten in het park! Speelkieren aan en vuil worden! En als kers op de taart: Spaghetti eten zonder handen! Dat wordt een heerlijke vuile dag. En als we dit doen met de pink omhoog, blijven, ook dan, toch nog een beetje sjeke madam.....

het pinktruukje

Omgekeerd

'Ik wil Retseem Paaj!' roept de Grote Zus uit. 'Ja! Retseem Paaj!' bevestigt de Kleine Zus stralend. Het is avond. Pyjama's zijn aan, pijntjes verzorgd, en tandjes gepoetst. Tijd voor het slaapritueel. Samen lezen onder een dekentje. Een hemels moment.

De zussen zijn dol op het boekje van 'Meester Jaap', de grappige en verwarde meester die graag 'spekkies' snoept en uitdeelt. In de verhalen komen de dagelijkse klasbeslommeringen op hilarische wijze aan bod. Topfavoriet is het verhaal van 'De omgekeerde dag'. Dan veranderen de 'Jongens' en 'Meisjes' in 'Mongens' en 'Jeisjes', heet 'Meester Jaap' 'Retseem Paaj', en worden alle namen van de kinderen omgekeerd uitgesproken.

'Ik wil morgen een omgekeerde dag!' roept de Kleine Zus uit. 'Ja!' stelt de Grote Zus. 'Laten we dat doen!' 'En hoe zou zo'n dag er dan uitzien?' wil ik weten. 'Wel,' zegt de Grote Zus, 'dan gaan we naar school en moeten de juffen en meesters spelen. Op het klimrek. Of het treintje. Of voetballen.' 'En de kinderen dan?' 'Die moeten vergaderen', zegt ze droog. 'Ja! En koffie drinken', voegt de Kleine Zus al even droog toe. 'Eikes! Koffie is vies!' roepen ze tegelijk uit. 'En gaan de kindjes dan 's avonds ook koken?' vraag ik hen? 'Ja! Pannenkoeken!' 'Met choco!' 'En ijsjes als dessert!' 'Vier bollen!' Een supersnoepmaaltijd dus...

Die woensdagnamiddag doen we omgekeerde dag. We lopen achteruit naar de speeltuin, vragen ons af of je ook 'Achteruit kan schommelen?', doen een 'achteruit-slide' van de glijbaan, en krijten 'Ondersteboven!' Uiteraard volgt ook het hersen-, mond- en tongbrekende avontuur van omgekeerde namen. De zussen worden 'Etorg Suz' en 'Enielk Suz', en 'Mama' wordt uiteraard 'Amam'. 'Amam?' vraagt de Kleine Zus. 'Aj?' zeg ik. 'Oei', zegt ze bezorgd. 'Heb je je pijn gedaan?' 'Nee,' zeg ik, 'maar het omgekeerde van 'Ja?' is 'Aj?' 'Ah! Oké' 'Nee,' zegt de Grote zus, 'je moet dan 'Eko, ha!' zeggen!' 'Ah ja'. 'Nee, 'Aj ha!' We schieten in de lach. Wat een breinbrekend spelletje.

'Mijn directeur is Fuj Elocin? Toch?' Vraagt de Kleine Zus. 'Aj!' zegt de Grote Zus. 'Dat heb je goed onthouden!' 'En mijn directeur is...', ze wringt haar hersenen, voorhoofd en mondje uit, neemt er pen en papier bij en daar komt het: 'Wuorvem Nna!' 'Inderdaad!' bevestig ik. 'En de Kleine Zus zit nu bij Fuj Elen'. 'Ja, en ik bij Fuj Ajeir! En bij Fuj Eifos!' roept de Grote Zus uit. 'Wauw! Wat ben jij snel!' stel ik verwonderd vast. De Kleine Zus laat zich niet kennen. 'En vorig jaar zat ik bij Fuj?' ze kijkt me vragend aan. 'Thebseil' geef ik aan. 'Ja! En ik was toen in de klas van Retseem Trab!' vult de Grote Zus aan. 'Die was vorige week in pyjama op school!' roept de Kleine Zus verbaasd uit. 'Ja!' bevestigt de Grote Zus lachend. 'Het was zelfs een roze pyjama!!' Als dat niet omgekeerd is... 'En soms mag ik oefeningetjes maken bij Retseem Reteip', voegt de Grote Zus toe. 'Amam, wat zijn oefeningetjes omgekeerd?' 'Oh jee', zeg ik. En ik probeer: 'Sejt.' Amai. 'Sejteng?' Ik pijnig verder. 'Sejtegninoef?' Nee, toch niet. 'Sejtegninefeo?' Yes! We hebben het! 'Sejtegninefeo!' 'Zullen we dan meteen maar wat 'Sejtegninefeo' maken van de maaltafels?' stel ik voor. 'Ja!' roept de Grote Zus uit. 'Van de... Wat is

maaltafels omgekeerd?' Oei. Oké, die is gemakkelijker: 'Slefatlaam!' En zo vliegen we erin: 'Sejtegninefeo!' van de 'Slefatlaam!' De Kleine Zus schuift nieuwsgierig mee aan tafel. 'Slefatlaam' zijn duidelijk veel interessanter dan 'Maaltafels'.

Die avond, voor het slapengaan, passeer ik nog even bij de Dromende Deernes. Voor het onmisbare moment. De onverdringbare aai over de bol. Het extra instoppen. De zoen op het voorhoofd. 'Waar zouden ze nu van dromen?' vraag ik me af. 'Van omgekeerde dagen? En omgekeerde dingen? Of is het toch weer heel iets anders?' Wie zal het zeggen... 'Lewpaals' fluister ik zacht. En daarmee is er weer een heerlijke dag voorbij.

Midden in de nacht werd zusje wakker onder haar bed.

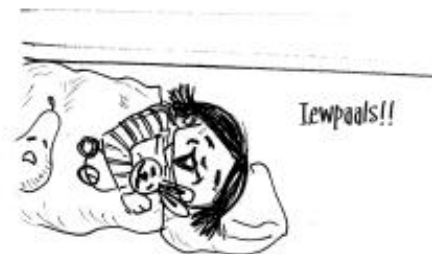
Alles was plots anders. Prinsessen waren grijs in plaats van roze.

Voetbalploegen waren politieke partijen geworden.

Maar dat was allemaal OK: het was gewoon omgekeerdag.

Achilles

Ja lap. Ze hebben me bij de Achillespees genomen. De dames. Dat wist ik eigenlijk al vanaf het moment van hun geboorte. Maar toch. Van tijd tot tijd hebben ze me weer stevig beet.

Het is Krokusvakantie en de meisjes vertrekken 'op kampje'. Blijven slapen en al. Met een rugzak, slaapzak, speelkleden en knuffels. Backpacking op kindermaat. Zelfverzekerd beginnen ze eraan. Ze treden binnen en mengen zich vol zelfvertrouwen tussen een groepje medekampgenootjes die ze nu nog niet kennen, maar die over een paar dagen geheel vertrouwd zullen zijn, en hun verhalen nog wekenlang zullen stofferen. Ontroerd glim ik van trots. Geen spoor van emotionele 'plakkerij'. Mijn zelfverzekerde madammen! Het helpt natuurlijk ook dat ze met twee zijn. Hun bondgenootschap in een nieuw avontuur. Schouder aan schouder.

En daarmee zijn wij vier dagen kroostloos. De eerste avond verloopt rustig. Voor het eerst in tijden hoef ik niet te 'hollen om op tijd te zijn', kan ik nog eens een geheel kindonvriendelijke Indische curry met stomende kruiden in elkaar boksen, staat de muziek zachtjes aan, en kan ik ondertussen ononderbroken mijmeren.

Het is dus rustig. Onrustwekkend rustig. De wederhelft komt binnen en is onmiddellijk verwonderd. 'Amai, hoe fijn. En hoe raar zeg.' En tijdens het ononderbroken gesprek over 'Grote-Mensen-Dingen' lachen we over het feit dat het zinnetje 'Waar hebben jullie het over?' er deze avond niet constant tussenvliegt. En ja, tussen de 'Grote-Mensen-zinnen' over 'Grote-Mensen-Dingen' gaat het telkens ook weer over 'De Meisjes', hun grappen en grollen, talenten en mogelijkheden, gevoeligheden en eigenheid.

Ouderschap. Het is dubbel. Een Achillesactiviteit. Enerzijds moet je een soort van superkracht zijn, iemand die de dingen in orde houdt en voor de moeilijkste dingen wel een oplossing vindt. Eten en kleedjes voorzien, verjaardagsfeestjes organiseren, fietsbanden plakken, pijntjes verzorgen, mislukte knutseltjes rechtekken. In hun ogen kunnen we alles.

Of beter gezegd: 'van alles' en voor zover dat mogelijk is. Want ondanks hun verwachting van Achilleskracht, weten zij ook dat ik op tijd en stond maar wat loop rond te knoeien. 'Oei, mama, je hebt Herman de vriendschapscake laten mislukken!', 'Zeg mama, kunnen we nu eindelijk dat vriendenboekje eens invullen!', 'Oh nee, mama, je hebt mijn balletkleden niet bij!', en moeten we nu en dan weer terug fietsen naar de tekenacademie omdat 'mama haar handtas daar nog staat...'

Op zulke momenten kijken ze me meewarig en met een 'Hoe is het mogelijk'-blik aan. 'Jij bent zo verstrooid', zegt de Grote Zus. Waarop de Kleine Zus in al haar mildheid mijn ploetermoederhart verwarmt: 'Niet erg hoor. Ik ben ook een 'vergeet-mij-nietje' en danst vrolijk en onbezorgd voort in haar eigen mañana-bestaan. 'Oei, ik ben mijn fruitdoosje vergeten op de speelplaats, en ook mijn brooddoos ligt daar nog. Maar ach, ja, dat is niet erg. Die vinden we morgen toch gewoon terug.' 'Ok dan,' verzacht ook de Grote Zus, 'als je probeert en je best doet, vind ik het wel goed.' En daarmee mag ik van hen een tentatieve Achilles zijn. Oef.

En daarmee nemen ze me tegelijk ook bij de Achillespees. Met hun zijswijze en uitspraken raken ze je vaak tot in het diepst van je ziel. Hun

elegante gratie bij een dansoptreden, hun enthousiasme bij een optreden van Kapitein Winokio of K3, het telefoontje vol verhalen vanuit het logeeroord bij de oma. Dan schiet het gemoed schiet vol en gaan de ogen prikken. Dan ben ik een emo-Achilles. Of anders gezegd, gewoon een onnozele bleitekous. En in die vier onrustwekkend rustige dagen van afwezigheid blijven ze ook altijd weer aanwezig. Vrijdag zijn ze weer terug. Kan ik weer rustig worden in de chaos van hun verhalen, speelgoed, tekeningen, gelach en gewezen. Kunnen we weer terug naar de rustgevende chaos van het ploeteren. En dan leven we toe naar het circusmoment. De apotheose van vele maanden. Glunderende kinderen die het beste van zichzelf geven. Ongetwijfeld zullen de ogen prikken. Maar misschien ben ik niet alleen, en zijn er nog vele bleitekouskompanen onder de ouders. En nemen alle kinderen hun ouders stevig bij de Achillespees. Gelukkig staan de spotlights op de kinderen. Kunnen wij gezellig ongegeneerd ontroerd zijn...

Dit is Achilles. Onoverwinnelijke held.

Zijn zwakke plek:

Achillespees.

Dit is Herman. Vriendschapscake.

Zwakke plek: Hermanmaag.

Honger!!

Dit is Arlette. Onuitputtelijke moeder.

Zwakke plek:

Mamabeen.

Mamaaaaa!!

Om maar te zeggen...

‘Nee! Niet doen! Geef dat terug!’ ‘Dat is niet van jou!’ ‘Jawel! Ik had die voor mijn verjaardag gekregen!’ ‘Niet waar!’ ‘Wel waar!’ ‘Ok dan. Hier is het.’ Gooi. Pets. ‘Auw!’ Duw. Boem. ‘Mamaah!’ Het ziet er niet goed uit. ‘Awel dames, zit het er weer bovenarms op?’ vraag ik hen. En daarmee valt hun strijd onmiddellijk stil. Ze kijken me verbaasd aan. ‘Wablief?’ vraagt de Grote Zus. ‘Wel ja, of het weer ruzie is?’ antwoord ik haar. ‘Nee, nee. Wat zei je precies?’ ‘Oh, of het er weer bovenarms op zit.’ Ze kijken elkaar aan en beginnen te lachen. ‘Wat een gek zinnetje,’ zegt de Kleine Zus. ‘Waarom zeg je dat?’ ‘Euh, dat weet ik niet. Dat ging vanzelf.’

Ik bedenk hoe ik hen dit kan uitleggen. En ik probeer: ‘Mensen, en vooral Grote Mensen, zeggen de dingen soms anders om daarmee eigenlijk hetzelfde te zeggen, maar dan anders.’ ‘Huh?’ Ze kijken me aan alsof ik geschift ben, kijken dan weer naar elkaar en proesten het uit. ‘Jawel. Echt waar. Dat heet dan “een gezegde.” Dus als er ruzie is zegt men soms dat het ‘er bovenarms op zit.’ ‘Dat is wel raar,’ stelt de Grote Zus. ‘En waarom doen mensen dat dan?’ ‘Gewoon... Wel ja. Euh. Dat weet ik eigenlijk niet. Misschien om gewone dingen te zeggen met mooiere woorden of grappige zinsneden?’ Dat vinden ze wel leuk.

‘Kan je er zo nog eentje zeggen?’ vraagt de Grote Zus nieuwsgierig. ‘Oh dat kan wel,’ zeg ik, en ik gooi een aloude klassieker op tafel: Als twee honden vechten om een been, loopt de derde ermee heen.’ ‘Huh?’ zegt de Kleine Zus, ‘Wat betekent dat?’ ‘Wel, jullie waren zonet aan het vechten om de roze glitterstift, en als jullie dan zo druk bezig zijn met ruzie maken, verliezen jullie de stift uit het oog en dan kom ik eraan en ga ik gezellig tekenen met de roze stift, terwijl jullie nog steeds aan het ruziën zijn.’ ‘Dat zal niet waar zijn!’, zie ik de Kleine Zus denken en vliegensvlug neemt ze de stift in haar handjes. Ondertussen kauwt de Grote Zus peinzend voort op deze gedachte. ‘Ok, maar wij zijn toch geen honden?’ We moeten lachen. ‘Nee, dat is waar.’ En ze spelen weer vrolijk verder.

De gezegden vergezellen ons al dansend en dartelend doorheen de verdere dag, en tijdens een mijmerende avondwandeling filosofer ik er nog wat op voort. De dames. Het zijn madammen uit één stuk waarvan het buiten kijf staat dat ze stralen als warme broodjes. In hun geval is één plus één altijd drie en gaan er geen dertien in een dozijn. Ook al heeft hun ochtendstond niet altijd goud in de mond, stappen ze wel eens met het verkeerde been uit bed, en verwijten Grote Pot en Kleine Ketel elkaar vaak dat ze zwart zien, toch schrijden ze door de band genomen wel als bondgenoten op rozen door dezelfde deur. En hoewel ze soms met lange tanden eten, bijten ze toch door de zure appel heen en komt na regen altijd wel wat zonneschijn.

Geen berg is hen te hoog. Geen dal te diep. Ook al zinkt de moed soms in de schoenen, toch dragen ze hun zelfvertrouwen hoog in het vaandel. Dieven zijn het. Die mijn hart stelen. Iedere dag opnieuw. Maar dat is dan weer drie keer niks. Want gelukkig krijg ik het altijd terug. Dus draai ik er mijn hand niet voor om en laat ik er mijn slaap niet voor.

Hoewel ze soms door de wol geverfd zijn en het niet al goud is dat blinkt, kan ik er wel mee naar den oorlog. Voorlopig is voor hen het gras nog niet groener aan de andere kant, vangen hun bomen nog niet veel wind, slaan ze spijkers met koppen en laten de spaanders nog heel.

Kortom, we zien door de bomen het bos nog steeds en dat scheit wel een slok op een borrel...

Wat later, op een zaterdagmiddag, wanneer we alle taakjes en boodschapjes hebben gedaan, maken de zussen me met grote stelligheid duidelijk dat ze er 'De buik van vol hebben!' en dat het dringend tijd is om 'De schop af te kuisen!' omdat ze 'Nu eindelijk écht wel iets leuks willen gaan doen!' En zo gezegd, zo gedaan. Er volgt een uitbundige schildersessie waarbij de verf niet alleen op het papier, maar ook op tafel, handen, armpjes en gezicht belandt... Die varkentjes moet ik duidelijk grondig wassen. Zonder evenwel de kindjes met het badwater weg te gooien...

En terwijl ze in de badkamer het resultaat van hun onbedoelde Body Painting al gieberend bewonderen, trekt de Kleine Zus mijn aandacht. 'Mama, ik ben door de wol geverfd hé!' zegt ze fier. We schieten in de lach. 'Jawel, lieve schat. Dat is helemaal waar!' Om maar te zeggen... Wat ik ook wil zeggen met al die gezegden. Zij krijgen mijn woorden hoe dan ook klein...

Lang leve

Het staat vast. De dames kruipen over de speelplaats. 'Dat is niet waar!' beweert de Grote Zus. 'Vanwaar dan alweer een broek met gescheurde knieën?' vraag ik hen. 'Oh,' vult de Kleine Zus onbekommerd aan 'dat gaat gewoon vanzelf!' 'Maar dat is eigenlijk toch niet erg,' zegt ze. 'Je kan toch gewoon een nieuwe gaan kopen?' En daarmee is haar kous af. Ons frivole consumentje.

'En wat doe ik hiermee dan?' vraag ik hen, terwijl ik de kapotte broek in de lucht houd. Fronsend kijken ze me aan: 'Voor de scouts?' Goed idee. Lang leve de scouts. 'Maar dan moet ik de broekspijpen wel nog even afknippen tot aan het kapotte stuk' en ik neem een supergrote scherpe schaar. 'Oei, oei,' kijken ze met grote ogen. 'Durf jij dat zomaar?' vraagt de Grote Zus. 'Uiteraard!' antwoord ik vastberaden. 'Een gediplomeerde moeder durft dingen die niemand anders durft!' En vertraagd maar onversaagd, zet ik er de schaar in. Knip, snip, knip. In elkaar gedoken, verschrikt en blazend, met opgetrokken wenkbrauwen en ingehouden adem volgen hun ogen de snijdende beweging tot aan het laatste draadje... 'Et voilà!' Een echte scoutsbroek gaat hoog de lucht in! Opgelucht halen ze adem, gevolgd door een uitbundig 'Joehoe! Waauw! Supercool!' En daarmee zijn mijn five seconds of fame die dag alvast in de saccoche...

En jawel, het staat ook vast dat de dames onverdroten en in hoogsteigen persoon bijdragen tot een schonere en propere wereld! Blinkende papertjes, schroefjes, rondellekes, paperclips, mooie stenen, kapotte speldjes, kleurrijke touwtjes, nog meer mooie stenen, dennenappels, elastiekjes, en – jawel - nóg meer stenen, ... Ze belanden allemaal in hun zakken. Zelfs bakstenen sleuren ze mee! Als die tenminste in hun zakken kunnen. En anders moet je het er gewoon in proppen. Blijven duwen, blijven bijstoppen. Als je echt wil, kan het.

Lang leve de oma, dus Die al die gescheurde jaszakken met bewonderenswaardig engelengeduld steeds weer opnieuw herstelt.

Onvermoeibaar haalt ze tijdens haar 'ik-kom-gezellig-eventjes-langs'-bezoekjes ook altijd weer heerlijk rustig de naaikoffer uit de kast en vliegensvlug doet zij waar ik anders maanden over doe...

Onmiskenaar staat ook vast: vuil zijn is fantastisch leuk En ravotten nog leuker! Er kan geen waterplas liggen of ze moeten er doorheen. Soms te voet maar liefst met de fiets. Zodat het water heerlijk omhoog spettert. Ook kan er geen boom worden gepasseerd, of ze moeten erin. Topfavoriet is 'De Klimboom!' in het park. Een grote spar met laaghangende takken waarin ze onversneden 'overlevingsavonturen!' beleven. In deze boom kunnen ze uren vertoeven. Ze springen en klimmen van tak tot tak, hangen als aapjes en wiegelen de hele boom in beweging. Als mama hoef ik op zulke momenten helemaal niets te doen. 'Lazy Parenting' heet dat dan. Ik zit erbij en lees een boek. Hoor hun gejoel. Zie de boom gigantisch wiegelen. En wuif naar gezellige bekenden die met een geamuseerde blik passeren. 'De dames zitten in de boom?' 'Jawel! Zoals gewoonlijk!' En we lachen allemaal vrolijk bij hun fratserijen. Tot het onverbiddelijke moment daar is: 'Dames, we moeten naar huis! Tijd voor badjes!' roep ik hen toe. Uit de bewegende boom hoor ik hun stemmen 'Nee dat gaat niet!' zegt de Grote Zus. 'We zijn nog bezig met overleven!' En mijn hart gaat overstag: 'Okay, overleef dan nog maar een beetje.'

Die zondag is het 'vuile vergadering' op de scouts. Een topmoment in het scoutsjaar. 'Laat de mooie kleren maar thuis!' luidt de boodschap. Eieren, meel, ketchup, verf, water, zand. Alles mag. Overal. En liefst zoveel mogelijk! Het is een geweldig mooie dag. Warm en zonnig. En

samen met de Kleine Zus, die staat te popelen om ook mee te doen, genieten we van de Grote Slide. Eén na een glijden de kinderen en hun leiding over de grote lange stijle modderglijbaan 'Zoef!' naar beneden. Overal zien we modderkindjes. En ketchupkindjes. Eierkindjes. Meelkindjes. En vooral: heel veel stralende ogen! Het is waanzinnig vuil. En dus ook waanzinnig leuk!

Lang leve de Tuinslang. Waaronder ze die zondagavond al gieberend belanden 'Oeh!' 'Joepie!' 'Nóg!' Voor de Grote Zus is het een noodzaak. De modder zit overal. Tot in al de nerven van haar bestaan. En voor de Kleine Zus is het alvast een heerlijke voorafname van haar eigen beleving van

de vuile vergadering volgend schooljaar. Het water spettert alom. De avondzon schijnt vrolijk mee. De ouders genieten van dit vuile schouwspel met een fris wijntje in de hand. En hun luid schellend gejoel klinkt wellicht 'Tot bij Mevrouw An thuis!!!'

Even later belanden de Zussen moe en rozig onmiddellijk in dromenland. Nog voor ik de deur dicht kan doen, zijn ze al vertrokken. Met een zalige glimlach op het gezicht. Plots zie ik dat ik ook ketchup op mijn jurk heb. En meel. En nog iets modderachtigs. Met veel gras erbij...

Maar dat deert niet. Lang leve het wasmachine. Dat wellicht deze zomervakantie nog heel veel 'vuile kleren' zal moeten draaien... Eén ding staat vast: zolang ze broeken mogen verslijten, alle rondellekes van de wereld mogen verzamelen, er zon, water en zand is, en ze regelmatig een doucheke kunnen nemen onder de tuinslang, is het leven mooi. Lang leve de zomer!

Isaac Newton ontdekte de zwaartekracht toen er een appel op z'n hoofd viel.

Michael Faraday ontdekte het magnetisme door proeven met elektrische spoelen.

Zusje ontdekte de onweerstaanbare plas-aantrekkingskracht toen ze nieuwe rubberen laarzen had gekregen.

www.waspstrips.net

Klein Groot...

't Is gebeurd. Met glans en luister zwaaide de Kleine Zus af aan de Speelkriebel. En dus hebben we sinds het bruisende 'Jungle Book'-feest van de kleuters een 'Afgestudeerde aap!' in huis. En wat voor een. De hele zomer lang verkondigt ze stoer en breed dat ze nu 'Geen kleuter meer is!' En dat ze 'Naar het eerste gaat!' En dat ze dan 'Lange brieven kan schrijven!' En 'Dikke boeken lezen!'.

Ook de Grote Zus heeft een hogere trap in haar CV betreden. Sinds deze zomer schrijdt ze namelijk. Een hoogst elegante toevoeging aan het reeds bestaande repertoire van stappen, huppelen, springen en rennen. Daar gaat ze. Onbewust zelfbewust. Met lichte tred, kaarsrechte rug en schouders achteruit. En terwijl ze achteloos haar haren over de schouders gooit, stapt ze met bedachtzame blik en het neusje in de lucht, fris en doelgericht voort. Subtiel zet ze hierbij eerst haar tenen neer, en pas dan de hiel. Schrijden dus. Jawel.

Familie en vrienden merken het ook. 'Dat ze groot geworden zijn!' en 'Zo anders!', 'Jaja, het klein is eraf zeg!' En dat heeft zo zijn consequenties. Hoewel ik van de Kleine Zus nog flauwekul mag verkopen aan 200 per uur, is de onnozelheidstolerantiedrempel van de Grote Zus al wat verlaagd: 'Mamaaah... Deuheuh, 't is al goed. Stop nu maar met die onzin', klinkt het dan, al ogenrollend.

Ook willen ze in de Efteling in allerlei rollercoastende attractiviteiten ('Megacool!') die 'Niet voor kleine kindjes zijn!', en dit aan een duizelingwekkende frequentie ('Kom! Nog een keer!'). Maar slechts op één voorwaarde: 'Ik wil niet naast mama zitten!' 'Waarom niet?', vraag ik sip. 'Jij gilt veel te hard!' zegt de Kleine Zus 'Ja, dat is waar!' voegt de Grote Zus genadeloos toe: 'Jij blijft helemaal niet cool!'

Ook wordt er door de Grote Dames regelmatig streng gecontroleerd of ik wel in orde ben met de mama-zaken. 'Verjaardagscake in orde? Check. Zwemzak klaar? Check. Zit de koek erin? Yes. Mijn pak voor de zeeklassen? Check. Slaapfeestje voor Lotte? Nog niet. Breng je dat snel in orde? Zal ik doen.' Op zulke momenten zijn de dames echte projectmanagers met targets ('Cake'), deadlines ('Tegen morgen'), tussentijdse evaluaties ('Gaat het lukken?') bijsturingen ('Misschien best al beginnen? Het wordt wel al laat'), kunst tot delegeren ('Wij moeten gaan slapen. Jij werkt dat nog af tegen morgenvroeg?') en eindevaluaties ('Is het gelukt? Goed. Want eerlijk gezegd begon ik er wel een beetje aan te twijfelen...'). Ja ja, het klein is eraf.

En toch... Die langverwachte eerste schooldag stapt de Kleine Zus megastoer 'Naar school!' ('Yes!'), 'Naar het eerste!' ('Joehoe!'), door de poort (beetje stiller), over de speelplaats (aanzelend), naar de nieuwe stippenrij (slik). En kijkt verlangend naar haar kleuterjuf (...). 'Wil jij me op de stip zetten?' vraagt ze stilletjes. Ze kijkt me aan. Dan weer naar haar oude stippenrij. Dan naar de nieuwe. En ik zie de moed letterlijk zinken. Vooraleer hij in de schoenen belandt, pak ik 'm vast en duw 'm terug omhoog: 'Ga maar lieverd. Je gaat het fantastisch doen!' En met aarzelende glimlach gaat ze toch mee.

Ook de Grote Zus heeft die ochtend een extra knuffel nodig. En nog een zoen. Moet ik nog een extra warm hartje geven, 'Gewoon. Voor de zekerheid', gevolgd door nóg een zoen en nóg een knuffel. Plechtig moet ik beloven hen die eerste dag vroeg te gaan halen ('Beloof het!'). Het belangrijkste target van de dag ('Zweer het! Doe ik. Met natte vingers! Jawel!').

Vanavond zullen er ongetwijfeld stoere verhalen volgen. Over de speelplaats, de klas, hun vriendjes, Juf zus en Meester zo. Over wat ze

allemaal zullen gaan doen! En hoeveel ze zullen bijleren! Hoe groot ze al zijn! En hoeveel groter ze nog zullen worden! Dit, uiteraard, terwijl we dicht tegen elkaar in de zetel nestelen, snoezelen, vertellen en luisteren. En zij er een dekentje en knuffels bij halen. Zou er dan een flauwe mop vanaf kunnen? Wordt dan het gieberen of ogenrollen? Ik weet het eigenlijk niet. Zou het niet kunnen zeggen. Want net dan zijn ze groot en klein tegelijk....

Margot is directeur van een bedrijf en da's niet makkelijk.

Neen! Nmai!

Eerst moet ze naar een vergadering van balletdansers.

Chauffeur?
Ik ben klaar.
Brenge je me even?

Dan moet haar presentatie voor de andere directeurs af.

Secretaresse?? Print jij dat gedichtje even uit?

En dan krijgt ze tijdens haar zakenlunch nog **groenten** voorgeschoteld ook!!

't Is ECHT niet makkelijk om ondernemer te zijn tegenwoordig!!

www.waspstrips.net

Quotiënt & Rest

“Vandaag hebben we het quotiënt geleerd!” verkondigt de Grote Zus tijdens het avondmaal met grote fierheid. “Oh lala! Dat is heel wat!” knik ik bewonderend, terwijl ik ondertussen mijn hoofd in stilte pijnig (“Wat was dat ook alweer?”). Ik probeer er met een kwinkslag vanaf te komen: “Sjiek zeg! En wat is dat voor een beest?” “Ja, deuheuh, maaaaah... Dat is geen beest, dat is iets van rekenen!” “Okay! En wat is dat dan?” “Wel ja, dat is hoeveel keer een getal in een getal gaat. En hoeveel dan, uiteraard, de rest is.” “Uiteraard”, zeg ik.

Nog steeds niet helemaal mee, besluit ik mijn wiskundig onvermogen vooralsnog niet helemaal prijs te geven. “En kan je dan een voorbeeld geven?” pols ik voorzichtig. “Wel ja” stelt ze op pedagogische toon: “Het quotiënt van 12 en 3 is 4.” “Ok”, bevestig ik, nog steeds niet begrijpend. “En soms heb je een rest.” “Een rest?” vraag ik haar. “Ah ja,” stelt ze, “dat is wanneer het niet helemaal samenvalt!” “Ah, ok. En wanneer is dat dan?” Wel ja, wanneer je het quotiënt van 12 en 5 wil weten. Dan heb je 2 met rest 2.” “Huh?”

Nu val ik helemaal door de mand. “Ik snap er niks meer van. Kan je het me nog eens uitleggen?” Ze kijkt me aan. En besluit geduldig te zijn. Haalt de schouders een beetje op, recht haar rug, zucht eventjes en begint eraan: “Kijk... Je hebt een getal en nog een, en...” Enzoverder enzovoort. Tot het me helemaal daagt en mijn eigen quotiënten uit de Klas van Juffrouw Greta zo’n driehonderd jaar geleden, terug in mijn begripveld komen. Gelukt! “Amai” zeg ik. “Je heb niet alleen het quotiënt geleerd, maar je kan het ook supergoed uitleggen! Jij bent een echte juf!” Ze kijkt me glimmend aan. Een gouden gloed op haar gezicht.

Hiermee laat ook de Kleine Zus zich niet onbetuigd: “Ik heb vandaag weer een nieuwe letter geleerd! En ook een nieuw woord! En bij de cijfers kan ik al tot honderd! Maar in de klas doen we dat nog niet!” “Ja, maar wij wel al!” zegt de Grote Zus een beetje eigenwijs. “En wij leren het hele alfabet van buiten!”

En hiermee start een kleine competitie tussen de Zussen. Haasje-over in kennis en kunde. “Elke dag word ik slimmer!” stelt de Kleine Zus. “En ik ook!” voegt de Grote Zus overtroevend toe. “Ik ga zelfs slimmer worden dan het internet!” overtreft de Kleine Zus op haar manier. “Oh lala!” stel ik bewonderend, “dat is wel handig!” “Ja, want dan hoef je niets meer op te zoeken op de computer. Dan kan je het gewoon aan mij vragen!” “Sjiek zeg!” “Ja! Ik weet nu zelfs al dingen die het internet niet weet!” “Zoals?” wil ik weten. “Hoe groot is een smurf, denk je?” vraagt ze me met een guitige blik. “Ik weet het niet. Zal ik het even opzoeken?” “Neen!” zegt ze vlug. “Dat is niet nodig, want ik weet het al: een smurf is drie appels groot!” “Okay!” en kijk De Dames vervolgens vragend aan. “En wat is dan het quotiënt van een smurf en een hoopje appels? Is dat dan drie?” “Jawel” zeggen ze bijna tegelijk. “En is er ook een rest?” Het blijft even stil. “Jazeker!” roept de Grote Zus uit “Dat is het steeltje!”

Die avond, wanneer de dames in dromenland vertoeven, borduur ik er nog een tijdje op voort. “Hoeveel keer gaat iets in iets? En wat is dan de rest? Wat valt er samen? En wat niet? Wat is hun rest? En wat is de mijne?”

Neem nu het quotiënt van de Zussen en hun zelfvertrouwen? Als hun zelfvertrouwen gigantisch is, is het quotiënt wellicht heel klein. Dat zijn

hun momenten van volkomen "Superpower!" En is er ook geen rest. Integendeel. Bij tijden is hun quotiënt dan weer heel groot. Lukken de dingen niet. Of schijnen ze in hun ogen niet te lukken ("Oh neen, mijn tekening is hartstikke mislukt! Ik kan er niets van!"). En hoe zit het dan met hun rest...?

Eerlijkheidshalve moet ik toegeven dat de rest me meer fascineert dan het quotiënt. Wanneer er een rest is, vallen de dingen niet helemaal samen. Er is een overschotje. En dat is onbepaald. Het is de knipoog naar dat wat we niet helemaal lijken te vatten. De knipoog naar de rest. Het boeiende is dat ook voor De Dames "Dat wat we niet helemaal kunnen vatten" zeer speciaal is. Zo zijn ze bijvoorbeeld bijzonder gefascineerd door "Het grootste getal" ("Een googol!"), en het "Nóg grotere grootste getal" ("Een googolplex!"); is acht ons lievelingsgetal ("omdat je het oneindig kan blijven schrijven zonder je pen op te heffen!"); en houden we van het oneindige aanvullen met "Het laatste woord" ("Ik weet nóg iets!"). Kortom, dat wat nooit stopt.

En zo blijven we verder borduren op quotiënten en restjes. "Wat is liefde, eigenlijk?" vraag ik hen de dag erna. Wel ja, dat is "Lief zijn voor elkaar. En goede dingen doen. Elkaar helpen. En zo nog heel veel van dat soort dingen." We kunnen het vatten. Door de dingen die we doen voor elkaar. En de redenen waarom we elkaar graag zien. Maar toch ook weer niet helemaal. En zit er ook iets oneindigs aan. Een rest. "Liefde is", zo stelt de Kleine Zus, "wanneer we zeggen: Ik hou van jou. Tot aan de maan! En terug! En weer terug! Ping pong! Ping pong! Ping pong!" "En zo blijft dat dan altijd doorgaan hé" zegt ze droog. De rest dus.

"Ja," bevestigt de Grote Zus. "Liefde is wanneer ik zeg: "Ik hou van jou. Voor altijd. Tot ik doodga. De zon vergaat en de wereld vergaat, en alle mensen vergaan... En nog lang daarna!" Quotiënten? Vergeet het, denk ik dan. Want precies met die oneindige rest van het "Altijd doorgaan!", "En nog lang daarna!" komen we samen een heel eind toe.

Niksen

“En hoe was ‘t? De herfstvakantie?” vraagt de oma. “Geweldig,” zucht ik, “we hebben ongelooflijk heerlijk genikt.” “Oh, hoe fijn,” zucht ze mee. “Samen niksen is een van de fijnste dingen om te doen.” En een gelukzalige glimlach overvalt ons allebei.

“En wat hebben jullie dan zoal allemaal gedaan?” vraagt ze aan de dames, terwijl ze gezellig tussen beiden in zit. “We hadden eindelijk mijn verjaardagsfeestje voor de vriendjes!” roept de Grote Zus uit. “Ja, en dat was met fotozoektocht en kompas en opdrachten en een schat!” vervolgt de Kleine Zus. “En ik heb geholpen met pannenkoeken bakken!” “Oh lala, sjiek zeg!” glundert oma mee.

De dolle dames kruipen langs weerszijden almaar dichterbij haar aan. Lijfelijk vragend om een afwisselend deel van haar aandacht. “Ja, en we hebben Rode Hond gedaan!” zegt de Grote Zus terwijl ze haar armpjes om de schouders van oma drapeert en haar diep in de ogen kijkt. De Kleine Zus kruipt ook dichterbij en claimt een been: “Ja! En ook Bart Peeters! Die had een concert gebracht!” “Ik ben fan!” roept Grote Zus uit. “Ik ook!” vervolgt Kleine Zus, “Want die had gratis oliebollen meegebracht!” “En weet je, die ging zelfs óp de oliebollenkraam staan. En daar een liedje zingen!” roept de Grote Zus met grote ogen uit terwijl ze oma’s gezicht vastpakt en naar zich toedraait. “Ja!” bevestigt de Kleine Zus, die op haar beurt nóg dichterbij kruipt. “Maar die mocht dat omdat ‘m Bart Peeters is hé,” voegt ze droog toe. Gegiebeer alom. “Amai zeg, wat een verwennerij is dat. Al dat niksen,” speelt de oma mee. “Ja! En we hadden ook nog voor de paarden van Nonkel Jan gezorgd! En een kampje gedaan! En een slaapfeestje! En we hebben ook zelf kunstwerken gemaakt, en échte tentoonstelling gehouden! En nóg een fotozoektocht gedaan! We zijn drie keer gaan zwemmen en we hebben zelfs sap en chipjes gekregen!” Mannekes, mannekes. “En toen zijn we ook nog eens met de trein weggeweest!” Ook dat nog.

“En dat was het zowat ongeveer,” besluit de Grote Zus afgestreken. “Okay,” knikt oma lachend. “Dan hebben jullie heel wat afgenikt!” De dames moeten lachen: “Zeg dat wel!” En het was magisch.

“Wat is er eigenlijk zo leuk aan niksen?” vragen we ons af? Het is niet dat je dan niks doet. Niets doen is sowieso onmogelijk. “Je doet altijd iets!” stelt de Grote Zus wijs. “Ah ja. Want zelfs als je niets doet, dan besta je. Dan leef je. En adem je. En denk je.” “En als we dan zo heerlijk aan het niksen zijn, wat doen we dan precies?” vraag ik haar. Ze denkt na.

“Ah, dan zijn er geen moetjes,” zegt de Kleine Zus plots. “Alleen maar magjes. Allemaal achter elkaar.” “Okay,” zeg ik. “Dus als we niksen, dan doen we wel van alles, maar moeten we niks. Is dat het?” “Ja!” Zegt de Grote Zus. “Dan mag je knutselen en dromen en lezen en tekenen en prutsen en prullen en spelen en wandelen. Je kan van alles doen als je wil niksen! Maar je doet niet niks.” Een echte nikser doet dus altijd iets, namelijk. niksen. “En dat is dan wel altijd iets dat je leuk vindt om te doen” vult ze aan. “Je kan niet vervelend niksen.” Okay, echt niksen is dus per definitie fijn. “Zo is dat,” zegt oma, onzichtbaar, want ondertussen bijna volledig bedolven onder haar kleinkroost.

Die woensdag houdt de druilregen ons binnen. En dreinen de zussen de tijd weg. “Ik verveel me,” zegt de Kleine Zus. “Ik ook”, zegt de Grote “ik weet helemaal niks te doen. Alles is saai.” Loom en traag sloffen ze door het huis. Spiegelend rondom elkaar zie ik de treiterigheid

opborrelen. Zo meteen gaan ze elkaar uit verveling ambeteren. Zal het donderen en knetteren. Die weersvoorspelling mag niet uitkomen. Ik haal de puzzel van 300 stukjes uit de kast, zet een luisterverhaal op, schenk een glas melk in en nestel me aan de speeltafel. De dames volgen mijn handelingen met overpeinzende argusogen. Er wordt niets gezegd. En zachtjesaan komt er beweging. De Kleine Zus haalt ook een glas melk. En een dekentje. En schuift mee aan bij de puzzel. De Grote Zus neemt een haakwerkje en zet zich er ook bij. Geheel stilzwijgend en perfect tevreden slaan we vollenbak aan het niksen. Alles peis en vree. De Niksende Drievuldigheid in Kessel-Lo. Wat kan een druiddag toch geweldig zijn.

Piet

Waaaah! Kijk hier!! En hier!!” “Oh waauw!” “En zie! Hier ligt ook keiveel!!” “Oh nee, en zelfs hier ligt van alles!” Het is een zaterdagochtend begin december. Er is iemand jarig.

“De Sint is geweest!” roepen de zussen me toe. “Ja, en Piet ook! Want er ligt overal snoep!” “Zelfs in de hal! Op de trap! In de badkamer. En naast ons bed!!!!” Spannend...

Of ze niks gehoord hebben, wil ik weten. De Grote Zus knikt ontkennend: “Ik was keidiep in slaap.” “Ik wel” stelt Kleine Zus op samenzweerderige toon. “Ik heb midden in de nacht iets gehoord...” fluistert ze. Alle hoofden gaan spontaan dichterbij elkaar. “Ik hoorde “Pssst, Piet. Kom nu. We zijn weg.” En toen hoorde ik “Huhuhuhuuuh”, het gehinnik van Slechtweervandaag.”

Iedereen zet grote ogen op. “En wat heb je toen gedaan? Ben je gaan kijken?” willen we weten. “Nee, ik ben stil blijven liggen. Want je weet maar nooit. Misschien waren ze wel iets vergeten... En als ze dan terug zouden komen om het op te halen en ik zou al beneden zijn. Dan zou ik wel in de puree zitten.” “Absoluut,” bevestigen wij. “Maar ik wilde eigenlijk wel...” voegt ze nog licht gieberend toe. Onze guitige schavuit. De dames zijn overduidelijk zoet geweest, want overal ligt lekkers. Ook waren hun wensen goed toegekomen, want de Sint heeft “Eindelijk!” gebracht wat ze vroegen! Alles in het teken van ‘Snoep & Spelen’ dus.

En ook in het teken van “De Grote Brief van de Sint!” Jawel, “De Brief van het Jaar.” Die met het gouden randje waarin de Sint nog eventjes zijn persoonlijke groeten overbrengt aan iedereen... De Grote Zus leest voor... Altijd een spannend moment. Want naast felicitaties zijn er ook wat flinkheidsverzoekjes... over groentjes en fruitjes, rekensommen en maaltafels, dralen en pullen, en ander soort ondeugdjes.

En zo brengt de Sint ook altijd weer goede voornemens voor het nieuwe jaar mee! Twee vliegen in één klap. “Als ik mijn groentjes nog wat flinker eet, krijg ik dan volgend jaar nóg meer snoep?” vraagt de Kleine Zus verbaasd. “Misschien wel.” “Oh waauw, dan ga ik megasupergeweldig flink zijn!” roept ze uit. Onze flinke schavuit. En ik zie haar in haar kleine hersenpan een kosten-batenanalyse doorvoeren op kindermaat. Flink zijn levert op!

Sint en Piet. Ze zijn dat weekend alomtegenwoordig. Vooral ook in het karakter van de zussen. Als flink en ondeugend. Als engeltje op de ene schouder en bengeltje op de andere. Eerlijk gezegd ben ik blij dat de Pieten er zijn. De Sint is me net iets té heilig. Sinterklaas kapoentje? Niks van. De Pieten zijn de echte kapoenen. De guitige schavuiten. Ze zijn grappig en ondeugend en proberen toch altijd wel eventjes om het hoekje te kijken of buiten de lijntjes te kleuren. “Weet je, Snoep Piet had zoveel snoepjes gegeten dat hij buikpijn had!” zegt Kleine Zus terwijl ze een driehonderdste pinda in haar mond steekt. “Ja, teveel snoepen is echt ongezond,” bevestigt de Grote Zus met een zwart omrand chocolademondje vol letterkoekjes...

Die avond wil het slapen wat moeilijk lukken. Er zijn wat buikpijntjes in het spel. Maar ze ondergaan hun leed met grote waardigheid. Dat

hoort nu eenmaal bij 6 december. En uiteindelijk lukt het wel. "Wat was dit een heerlijke dag," zucht de Kleine Zus in al haar smart. Even later bekijk ik nog eventjes de Grote Brief en mijmer wat weg bij de voornemens voor 2015. Een gedachte laat me niet los: "Flink zijn, ok. Maar wat als ze té flink worden? Stel je voor... De Dolle Dames plots superbraaf?" Daar zou ik eigenlijk wat ongemakkelijk van worden... Laat er vooral maar een charmante hoek af zijn. Schavuitjes troef!

"Morgen gaan we samen nadenken over de gekste voornemens voor 2015," besluit ik voor het slapengaan. En Leonard Cohen begeleidt me zelf naar dromenland: "There's a crack in everything. That's how the light gets in..."

Cassonade Graeffe®

Jawel. Ze leest. De Kleine Zus. Aanvankelijk aarzelend. Fronsend. En geconcentreerd. Elke letter langzaam proevend. Alsof ze vanop het blad, doorheen de lucht, tot in haar mondje belanden. Ze spreekt er een uit, de oogjes worden groter en 'Bling!' Eureka! 'Ik heb 'm!' 'Alweer een nieuwe letter!' 'Een nieuw woord!' 'En nu al hele zinnen!' 'En echte boekjes!' Aha-Erlebnis op kindermaat.

En ja. Ze schrijft. 'Zoals Grote Mensen!' Geen drukletters meer. Ha nee zeg. 'Dat is voor de kleutertjes!' Nu gaat het 'Met echte schrijffletters!' En als een ongegeneerde voyeur bespied ik haar terwijl ze schrijft, met hart en ziel, het hele lijf en vastberaden wil.

'Hoe gaat dit eigenlijk in zijn werk?' vraag ik me af. Komen die letters vanuit haar kinderbrein tot bij haar vingertjes via een onzichtbare lijn? Lopen ze vanuit haar hoofd naar het puntje van haar tong? Om dan eventjes buiten te komen piepen, als eerste aftoetsing met de wereld? Een letter- en woordproeverijtje; als amuse gueule van de taal. En vervolgens weer naar binnen te floepen? Hun weg te vervolgen naar vingers, potlood en blad. Waar ze dan definitief in de wereld worden gelanceerd. Verloopt het zo?

Ik weet het niet. Wat ik wel weet is dat ze sinds kort in een volkomen Nieuwe Wereld leeft, met een gigantisch scala aan woorden en betekenissen. Een dagelijkse Grot van Aladdin. 'Joeweei zeg! Wat staat hier?' schalt het meermaals doorheen de dag. En daarmee is haar aanvankelijke 'rustige vastheid' in het lezen en schrijven overgegaan in een ontembare woordengulzigheid. De kop is eraf. En er is geen houden meer aan.

Tekeningen worden tekenverhalen, voorzien van namen en tekstballonnetjes, compleet met 'Joow!' en 'Heeee!' Postbodes draaien overuren want iedereen die maar wil, krijgt een echte brief. De gebruikelijke winkelbezoekjes duren nu enkele lichtjaren langer omdat alles plots betekenis krijgt ('Wow, jeei zeg!'), of moet worden uitgelegd ('Mama, wat betekent 'solden' eigenlijk?'). Haar gulzige oogjes volgen mee de koppen in de ochtendkrant ('Wat betekent 'regering'?') en ook het Kleinste Kamertje is een volwaardige bibliotheekruimte geworden... ('Daar liggen keiveel leuke boekjes!'). Oneindig veel nieuwe woorden komen haar nu dus langs alle kanten tegemoet. Maar soms is het blijkbaar ook een beetje teveel...

'Gisteren had ik een woordverbeelding,' klinkt het op een heerlijk rustige zaterdagochtend. 'Oh la la. Wat is dat precies?' wil ik weten. 'Wel, dat is als je een woord gebruikt. En het is eigenlijk iets anders. Dus het is niet dit, maar het is dat. Dus je vergist je. Maar je weet het niet echt. Of toch een beetje, maar dan efkes later pas.' 'Aha, okay'. 'Dat is gelijk een oogverbeelding,' voegt de Grote Zus verhelderend toe. 'Dat bestaat ook.' 'Ja! Dat is wanneer je iets ziet dat er niet echt is. Of je denkt dat het er is. Maar het is niet echt.' 'Ja!' 'Ah ja, en wanneer heb je dat dan?' vraag ik nieuwsgierig. 'Wel, wanneer je hoofd helemaal vol zit, en er niets meer bij kan. Dan gaan de dingen door elkaar.' Zo dus...

Wat zouden we dan moeten doen? Het hoofd leegmaken? Er eventjes niets meer bijstoppen? Geen woordjes en zinnnetjes meer rondom ons heen? Dat lijkt een goed idee. Morgenvroeg gaan we zwemmen. En daarna zijn het scouts. Zwembad en bos. Dan zullen de woordjes wel even ophouden met het onophoudelijk belagen van de Kleine Zus...

Maar dat was buiten de bruine suiker, de melk en de corn flakes gerekend. Nog tijdens het ontbijt zijn de woorden weer daar. 'Mama, wat betekent 'cassonade graeffe'?' vraagt de Grote Zus. 'Huh? Waar komt dat vandaan?' 'Wel ja, dat staat hier op de bruine suiker.' 'Goede vraag. Ik heb geen idee. Het is Frans in ieder geval. Staat het Nederlands op de achterkant?' 'Nee, toch niet'. En hopla, we zijn weer vertrokken. De Kleine Zus laat zich niet onbetuigd en inspecteert de melk en de corn flakes.

En nog voor we goed en wel in het zwembad zitten, hebben de woorden ons weer belaagd. Is de cassonade graeffe 'het resultaat van 150 jaar eigen traditie en vakkennis', de melk 'demi-écremé U.H.T. met vetgehalte 1,5% matière grasse' en zijn de corn flakes 'volkorengranen céréales complètes met honing en amandelschijfjes 375g.'

Kortom, er is geen houden aan. Alles is lees- en voorleesbaar! En benieuwd naar de volgende woordverbeelding van de dolle dames, springen we vrij en blij in zwembad. Woordenloos. Voor eventjes..."

Ommetje

‘Allez, dames! Nu moet het echt lukken. Hop hop!’ supporter ik op mijn best. ‘Jas! Sjaal! Muts! Handschoenen... Spring er maar in! En niet treuzelen asjeblijft!’ ‘Okay! Doen we!’ klinkt het enthousiast. En zoals steeds ... Lukt het voor geen meter.

De Dolle Dames. Ze beheersen ‘de kunst van het ommetje’ tot in de puntjes. Dralen, dromen, ronddraaien en procrastineren. Ze kunnen het allemaal. Onderweg naar het doel (‘Jas. Sjaal. Muts. In de hal.’) wordt hun aandacht altijd weer onweerstaanbaar omgeleid naar hun ‘kunstenatelier’, de ronde tafel in de woonkamer, waar maakseltjes en knutseltjes in constante staat van wording zijn. Om dan ‘Nog eventjes dit te doen hieraan!’

Schoenen aantrekken wordt steevast onderbroken door mijmergedachten die ‘Zomaar plots in mijn hoofd zitten!’ Aankleden verloopt altijd chaotisch omdat de Kleine Zus telkens weer onbedwingbaar gieberend rond de Grote Zus lijkt te moeten draaien (‘Kijk! Ze zet een handschoen recht op haar hoofd!’). En het huiswerk wordt altijd liefst nog een beetje uitgesteld (‘Mag ik eerst nog wat spelen? Efjes nog? Plieees?’). En zo lijkt het altijd Echternach in ons dagelijkse bestaan... Zucht.

Eerste nippertjes bestaan niet. Enkel de laatste. En zo gebeurt het dat we meermaals, na het nodige treuzelen, mijmeren, dromen en gekken, op het laatste nippertje aankomen waar we moeten zijn. Als een ‘just-in-time delivery’.

In de trein op weg naar het werk, en na een wederom ochtendlijke Echternachprocessie naar school, gaan mijn eigen mijmeringen uit naar hun mijmeringen. ‘Waar komen al die ommetjes vandaan?’ vraag ik me af. ‘Waar gaan hun gedachten naartoe? En hoe komt het dat al die treuzelarijtjes zo onbedwingbaar lijken?’

Voor hen is het de normaalste zaak van de wereld om in kronkeltjes te gaan. Waarom ook, zou je recht naar je doel gaan, wanneer je dit via zijpaadjes kan doen? Waarom een autosnelweg van acties en targets, wanneer je er ook kan geraken via heerlijke haarspeldbochtjes? Hersenkronkels gaan toch ook niet rechtdoor?

In ieder geval staat vast dat er tijdens al die ommetjes prachtige tekeningen en kunstwerkjes worden gemaakt, verhalen worden neergepend en uitvindingen ontstaan. Uit het kronkelige niets wordt een nieuwe wereld gecreëerd. Uitvinders zijn het!

Kunstenars! En Grootse Denkers!

Misschien moet ik al die Echternachjes wel koesteren? En niet te vlug “Allez, allez! Hop hop!” zeggen? Archimedes ontdekte zijn wet toch ook maar gewoontjes in bad (Eureka!)? Bij Newton viel de frank door een toevallig vallende appel. En bij Higgs was het een mijmerwandeling in de Schotse bergen die hem op het idee bracht van zijn boson. Bovendien weet iedereen dat Einstein een eersteklasdromer was... Ommetjes kunnen dus leiden tot Grootse Dingen!

‘Okay’ besluit ik. We gaan dit weekend het mijmeren koesteren. Alles mag in ommetjes en kronkeltjes. En in deze staat van verwondering gaan we nieuwe dingen bedenken. Een Nieuwe Wereld creëren! Ontdekkingstocht door het park. Chemie-testjes op aardappels. En uitvindingen doen die de wereld zullen veranderen! Uiteraard gevierd met een Grootse Nobelprijsceremonie.

Want! Vanaf dan! Zal Kessel-Lo niet meer zijn wat het was! Ha nee zeg. Het zal de plek zijn waar de Nobelprijzussen wonen! En de mensen zullen zeggen: 'Verdraaid zeg. De Marie Curietjes van Kessel-Lo! Hier in onze straat? Waauw!' Althans... in onze dromen.

Later die dag word ik op het koffieplekje door een collega uit mijn eigen mijmeringen gehaald: 'Aha! Ik zie het!' zegt hij. 'Hier zijn Grootse Ideeën aan het ontstaan!' 'Jawel, jawel. En zoals altijd zijn ze baanbrekend en wereldschokkend!' We schieten in de lach. Ha ja. Want ik weet nu eindelijk wat we vanavond gaan eten...

Slapen, Dromen & Wensen

“Goeiemorgen, mooi meisje... Wakker worden...” fluister ik zacht in het oor van de Kleine Zus. Het is de ochtend van een heerlijk veelbelovende dag. De Grote Zus is al fris wakker, maar de Kleine is nog diep in slaap. En na een zoen op haar wang, gebeurt het: **“Whoeh zeg...”** De oogjes gaan plots open. Even knippen. Een diepe zucht. En verbaasd rondkijkend wordt ze zichtbaar plots uit haar diepste dromen naar het nu gezogen.

Ze zet zich recht en bibbert nog wat na. Alsof de slaap zich letterlijk uit het lijfje moet schuddebeven. “Whoeh zeg...”, klinkt het nogmaals, terwijl ze met bibberend lijfje vastgepakt wil worden, gedragen naar de badkamer. “Ik heb heeeeeeel hard geslapen” en ze schudt nog even met haar hoofd. “Ik had zelfs drie dromen vlak achter elkaar. Het ging heel hard.” “Waarover gingen ze?” wil ik weten. “Dat weet ik niet meer,” antwoordt ze. “Maar het waren er wel drie!”

En plots is ze klaarwakker: “Mag ik nu een wens doen?” “Hoezo?” “Wel ja, als je drie keer achter elkaar niest, mag je toch een wens doen?” Dat is waar. “Dan geldt dat toch ook bij drie dromen achter elkaar?” Dat klinkt logisch, en dus geef ik mijn fiat: “Ga je gang!” Ze sluit haar ogen en wenst zichtbaar keihard een superwens.”

“Wat heb je gewenst?” vraag ik haar uitdagend, wetend dat ze de finesses van het wensen allang onder de knie heeft. “Dat zeg ik niet!” klinkt het triomfantelijk met een “Ik-weet-wel-dat-je-me-bij-de-neus-wil-nemen-maar-daar-trap-ik-niet-in”-blik. “Anders komt die niet uit!”

“Ik heb al heel veel wensen gedaan”, zegt de Grote Zus, “maar er zijn er nog geen uitgekomen!” Peinzend voegt ze toe: “En ik had ze nochtans niet verklapt.” “Hou ze toch nog maar bij” raden we haar aan. “Je weet maar nooit.” Wat niet is kan nog komen.

Ondertussen borduurt de Kleine Zus nog even voort op de Slapen, Dromen & Wensen-trilogie: “Als ik nu morgen zes dromen achter elkaar heb, mag ik dan twee wensen doen? Of negen, en dan drie?” “Maar dan moet je wel goed weten of je er wel negen gedroomd hebt!” geeft de Grote Zus kritisch aan. “En dat is niet altijd zo!” klinkt het stemmig. “Ha neen, want soms weet ik dat ik gedroomd heb, maar weet ik niet meer precies over wat. En dan kan ik ook niet weten hoeveel dromen ik eigenlijk heb gedaan...”

“En dat is keivervelend!” zegt de Grote Zus in al haar dromensmart.

“Goh,” probeer ik sussend, “is het niet moeilijk om tijdens het slapen en dromen te gaan moeten tellen hoeveel je er nu echt hebt gehad.” “Ja, dan moet je er een beetje wakker voor zijn. Of niet soms? Om te tellen?” vraagt de Grote Zus. Dat lijkt inderdaad dan weer geen goed idee. Want hoe geraak je dan in Godsnaam in je diepe slaap, waar de dromen zijn?”

We geraken er niet uit. En toch... heeft de Kleine Zus alvast haar wens van de dag in the pocket. En blijf ik zelf onbedwingbaar nieuwsgierig naar hun wensen. Dus gooi ik het, later die dag, over een andere boeg: “Stél dat je een wens zou mogen doen? Eentje die je nog nooit hebt gedaan?” “Ja?” klinkt het bij hen. “Wat zou dat dan zijn?” Het blijft even stil. Ze wegen duidelijk af. Uiteraard willen ze het risico niet lopen... “Dan wil ik een speelhuis!” klinkt het plots vrolijk bij de Kleine Zus. “Ja! Een echt Groot Speelhuis!” voegt de Grote Zus enthousiast toe. “Met een glijbaan uit de slaapkamer naar de tuin” “Ja! En die komt uit in een

zwembad!” Gegieber alom. “En ook met heel veel wiebelende hangmatten in huis! En touwen, waaraan we kunnen slingeren!” “En dan recht in het zwembad plonsen!” Dat zou inderdaad fantastisch zijn...

“Mamaaaaaah!” klinkt het die zondagochtend, luid gillend, vlak bij mijn oor. “Wakker worden! De Paashaas is geweest!!!!” En zo rukken ze me gigantisch uit mijn eigen diepe slaap. “Whoeh zeg...” Het gaat nog even niet... “Kom mee! We moeten gaan kijken!” En al nabibberend volg ik de twee aapjes naar de tuin. De slaap zit nog overduidelijk in het al te vroege ochtendlijf. En terwijl zij al gillend en joelend door de tuin hun schatten verzamelen bedenk ik dat ik “vast en zeker” een stevige droom had. Waarover? Geen idee. En hoeveel? Nog minder. Dan zal ik mijn wensen nog eventjes moeten bijhouden. Wat wel vaststaat is dat de Haas nóg meer lekkers heeft gebracht dan door hen aanvankelijk gewenst... En voor mij een slaperig begin van een heerlijke dag.

Anders

“Misschien de dames even voorbereiden dat er veel mensen met een beperking zullen zijn?” mailt de mama me. “Het is een bont maar tof gezelschap. ’t Is maar dat ze niet teveel schrikken.” Daar had ik inderdaad nog niet aan gedacht.

Het is feest. Thomas is jarig en wij zijn uitgenodigd! “Joehoe!” Dat zien de dolle mina’s helemaal zitten. Voor een feestje meer of minder draaien ze hun hand niet om. “Zullen er lekkertjes zijn?” wil de Kleine Zus weten. “En dessertjes?” Zeker wel! “En sap?” Ha ja. Geen feestje zonder sap. “En andere kindjes om mee te spelen?” Super veel. “En gaat Hannah er ook zijn? En Lieve?” Jawel. “Joepiel!” Ze tellen al af. “Wanneer is het?” Vrijdag al. “Nog twee nachtjes slapen!”

Die woensdagnamiddag op de fiets denk ik aan de vraag. “Dames?” “Ja.” “Op het feestje zullen er heel veel leuke mensen zijn.” Ja. “En sap!” voegt de Kleine Zus toe. Jazeker zeg... Even denken... “En er zullen daar ook mensen zijn met een beperking.” “Wat is een beperking” floept het er onmiddellijk uit. “Wel ja, dat is wanneer mensen een beetje anders zijn en bijvoorbeeld bepaalde dingen minder goed kunnen dan anderen,” probeer ik.

“Huh” zegt de Grote Zus onmiddellijk. “Wat is daar nu speciaal aan? Iedereen is toch anders?” “Ja!” zegt de Kleine Zus. “En iedereen kan iets goed! En andere dingen minder.” Dat is waar. “Maar soms valt het feller op en kan het een beetje raar zijn,” ploeter ik verder.

“Ik kan niet volgen,” zegt de Grote Zus hoofdschuddend. “Wat is dan een beperking?” Ik probeer het met een voorbeeld. “Wel nu, Thomas bijvoorbeeld, heeft autisme”. “Wat is autisme!” floept het er opnieuw onmiddellijk uit. “Ja, dat is een beperking. En sommige mensen met autisme, die babbelen bijvoorbeeld heel veel.”

“Wat is daar nu raar aan?” zegt de Grote Zus met een Deuheuh-Blik. “Een kindje in mijn klas babbelt ook keiveel, maar die heeft toch geen beperking?” Dat is waar. “Er zijn ook mensen met autisme die heel weinig zeggen en heel stil zijn,” probeer ik voort. “Ja maar hey,” stelt de Kleine Zus. “bij mij zitten er ook kindjes die heel stil zijn. En daar is helemaal niks raars mee...”

Gelijk hebben ze. We zijn er dus nog niet uit. “Ik vind jou nu maar raar” zegt de Grote Zus. “Ik snap niks van wat je zegt.” We schieten in de lach. “Okay, weet je wat? Als je op het feestje mensen ziet waar je een beetje verbaasd over bent omdat ze er anders uitzien of een beetje gek doen, dan moet je je er maar niets van aantrekken of schrikken. Ze zijn allemaal superlief.”

Ze kijken me aan alsof ik geschift ben. Waarom zouden we daarvan moeten schrikken? “Nu volg ik helemaaaaal niet meer,” stelt de Grote Zus hoofdschuddend. En ze neemt het roer over. “Kijk, mama,” zegt ze op pedagogische toon. “Iedereen is anders! Snap je?” “Ja!” voegt de Kleine Zus toe. En iedereen doet wel eens rare dingen! Is soms een zotte mus! En trekt gekke bekken!” “Ja! En iedereen is goed in iets! En minder goed in iets anders!” zeggen ze beslist. En daarmee is de kous af.

Het feestje is een topper. De zussen amuseren zich geweldig en bewegen zich vrij en blij tussen het bonte gezelschap. Af en toe zie ik hen even licht verbaasd kijken. Maar dan spelen ze weer lustig verder en trekken ze zich er niets van aan. “Het was keifijn,” zucht de Kleine Zus op weg naar huis. “Ja. En lekker eten.” “En sap!” Vooral sap.

“Sommige mensen zagen er wel een beetje raar uit,” stelt de Grote Zus. “Maar dat was helemaal niet gek” “En wonen die allemaal bij Thomas?” “Ja,” zeg ik. “Allemaal in het Blauwe Huis.” Hey hoe leuk, zie ik hen denken. “Zijn er nog andere kleurtjes?” Jawel. “Er is ook nog een Geel Huis, en een Rood, een Groen en nog andere kleurtjes.” “Ow Joh joh! Dan wil ik later in het Roze Huis gaan wonen,” zegt de Kleine Zus. “En ik in het Paarse!” roept de Grote Zus uit. “Of in het Appelblauwzeegroene!” We schieten in de lach. En de hele terugweg dollen we voort. Voor hen maakt anders-zijn of een beperking hebben, dus eigenlijk niet veel uit, bedenk ik die avond. Aan iedereen scheelt wel iets. En allemaal kunnen we iets goed. Kwestie van er zo naar te kijken. En precies dat biedt, vanuit hun kinderblik, een heerlijk verfrissend perspectief.

Alpenweide

Klik. Klik. Trek. 'Auw!' 'Oeps.' 'Sorry!' 'Gaat het?' 'Jawel.' 'Okay.' 'En dan hier nog eentje. En daar ook. Woow jeej. Het wordt heel mooi!' Klik. Trek. 'Auw!' 'Oeps.'

Het is – 'Eindelijk zeg!' – kapselschminkjesnagellakjesdag. De Kleine Zus laat zich helemaal gaan. Alle speldjes, elastiekjes, bloemetjes, lintjes, schminkjes en lakjes worden uitgehaald en keurig uitgestald. Ik moet zeggen: het is verbazingwekkend veel toomateriaal. '

Ga hier maar zitten', klinkt het elegant. En als een volleerde schoonheidsspecialiste schuift ze de stoel uitnodigend in de juiste stand. 'En niet bewegen!' zegt ze streng. We beginnen eraan.

Klik. Klik. Trek. 'Auw!' Het ene elastiekje na het andere wordt in het haar gefriemeld. Trek. 'Auw!' 'Oeps.' 'Sorry!' Daarna zijn de prinsessenklemmetjes en ontelbare bloemenspeldjes aan de beurt. Schuif. Pits. Steek. 'Auw! Je zit in mijn vel!' 'Sorry!' 'Gaat het nog?' vraagt ze bezorgd. 'Jawel.' En dan komt de finishing touch. Kleurenlintjes en scoobidoo-draadjes maken het helemaal af. 'Tataaaaah!'

De Kleine Zus glundert bij de aanblik. Zichtbaar apentrots op haar creatie. En ik moet zeggen: het is werkelijk fenomenaal. Ik wil niet onbescheiden zijn maar het moet gezegd: 'Ik zie er oogverblindend uit!' Geen haar op het hoofd is nog te zien. Enkel bloemen en linten en kleurenpracht. Een bedwelmende alpenweide op mijn hoofd. 'Hoe zie ik eruit?' vraag ik de Zussen. 'Oogverblindend, majesteit!' scanderen ze gelijkstemmig.

De Grote Zus kijkt nog eens extra onderzoekend. 'Woow, mama.' 'Vind je het mooi?' 'Eigenlijk niet echt.' En ze kijkt peinzend 'Of wel, als je bij Zingaburia wil gaan spelen. Of bij Prinsessia.' 'Ja!' roept de Kleine Zus uit. 'Of bij de K3 Bloemenmusical!' 'Okay,' zeg ik. 'Dan wil ik Zingaburia.' Dat vinden de dames alvast goed.

Ik ben er nog niet vanaf ... 'Dan komen nu de schminkjes!' Hoola. 'En wil jij dan daarna de nageltjes lakken?' vraagt ze lief aan de Grote Zus. 'Nee.' Zegt de Grote Zus beslist. 'Jij mag deze keer alles doen. De volgende keer wil ik alles doen!' 'Anders is het niet eerlijk.' 'Ja, maar? Als we dan nu elk een hand doen?' probeert de Kleine Zus nog. 'Dat is niet genoeg. Want ik wil ook wel eens helemaal de haren doen. En de schminkjes!' 'Nee. Nu jij alles en de volgende keer ik.' 'Eerlijk is eerlijk.' 'Okay dan...' Met lichte verbazing volg ik hun bilateraal overleg. Zelf heb ik er overduidelijk niets over te zeggen. Ik ben letterlijk het voorwerp van hun onderhandelingen. De te verdelen taart. En blijkbaar gaat de peer wel in twee, maar dan trapsgewijs en gefaseerd. Nu mag jij. Dan mag ik.

Met volle overgave gaat de Kleine Zus weer aan de slag. Met het gelaat en de nageltjes van de mama als in te kleuren velden. Het gaat goed. Ze wordt er helemaal Zen van. En ik ook. Er zit ook wel niets anders op. Ik moet namelijk 'Stilzitten!' en 'Oogjes dicht!' 'Niet lachen!' Als een onbewogen, levend kleurboek beleef ik die zondagochtend in volle mindful state of happiness. Het resultaat is, jawel, het moet gezegd: 'Nog oogverblindenderderder dan voorheen!' Nog nooit zoveel lippenstift op de mond gehad!

Uit pure dankbaarheid wil ik haar een hele dikke zoen geven, maar daar wil ze vreemd genoeg niet van weten... Ik loop haar achterna, maar

krijg haar gierende gezichtje maar niet te pakken. Het is pure pret. We lopen nog een hele ochtend rond als vrolijke pony's in een blijde alpenweide. Nu maar hopen dat de bel niet gaat. Of het moest de crew van Zingaburia zijn...

Mijn papa heeft gezegd dat we hier op de muur moeten tekenen.

Heeft hij dat echt gezegd? Wooow!

Eigenlijk heeft hij gezegd dat we moeten opruimen maar grote mensen zeggen altijd andere dingen dan ze bedoelen.

OK dan!

Ineke, als jouw papa zegt 'om slapen' bedoelt hij dan dat we in deze tafelpoot mogen zagen?!

Zus & Zo

Een maandelijks column, vol met beschouwende gedachten over het wel en wee in het leven van de Grote en de Kleine Zus. Hun ervaringen en belevingen, geïnterpreteerd en verteld door LaMaMa.

Met illustraties van Wäsp.

